

Personeel Loodswezen verbaasd over Wandelaar

Een delegatie van het administratief personeel van het Loodswezen bezocht gisteren voor het eerst het loodsvaartuig 'Wandelaar' voor de kust van Oostende. We gingen mee. Meteen de gelegenheid om onze zeemannen te testen.

Met vijf waren ze, het groepje administratiemedewerkers van het Loodswezen, afdelingen Antwerpen en Oostende, dat woensdagochtend verzamelde bij de Oostendse uitvalsbasis van het Loodswezen. Anne Vlassenroot, Lucien Broos, Marleen De Laet, Veronique Verure en Dirk Vanhee hebben allemaal al enkele decennia dienst bij de organisatie. Toch was het voor bijna iedereen de eerste keer dat ze mee de zee op gingen. Zo maakten ze live het werk mee van de zeeloodsen die zij begeleiden. Directeur van het Loodswezen Yves Goossens was voor de gelegenheid gids.

Zeeziek

Dat het zo lang heeft moeten duren, heeft vooral te maken met de aard van het werk op zee. Voordat de vloot van het loodswezen werd gemoderniseerd met stabielere loodsboten van het Swath-type, waren de loodsboten lang niet comfortabel genoeg om mensen aan boord te nemen die de woelige zee niet gewend zijn. In een moderne loodsboot is het risico op zeeziekte en andere blutsen en builen veel kleiner, en dus [nodigt het Loodswezen regelmatig groepen uit aan boord](#). Eerder deze week gingen al twee andere groepen personeelsleden op zee een kijkje nemen en ook voor volgende week zijn bezoeken gepland.

Risico

Hoewel het een zeer mistige en opvallend rustige dag is voor de loodsdiensten, krijgt het gezelschap al meteen een demonstratie van de perikelen waar loodsen op zee mee te maken krijgen. We krijgen een Panamese bulkcarrier in het vizier, die een Nederlandse loods aan boord moet nemen. Het schip heeft een loodsladder langs zij hangen en een loopplank, maar wanneer de swath vlak naast het schip komt varen, blijkt dat die niet aan de vereisten voldoet om door de loods beklommen te worden. De overstap van het loodsvaartuig naar het schip is de meest risicovolle stap van het proces, dus wanneer die niet volgens de regels kan verlopen, wordt de operatie afgeblazen.

"Het schip had nochtans doorgegeven dat het door een Swath bediend kon worden", foetert de bemanning. Op een kalme dag als vandaag hebben de Panamezen geluk dat hun loods even later vanaf de Wandelaar met een jol – een kleine, snelle boot – toch nog aan boord kan worden gebracht. Gelukkig dat de zee vandaag zo goed als vlak is.

Oponthoud

"Zo zie je maar", zegt Yves Goossens. "We hebben de mond vol over digitalisering en datadelen, maar één kapitein die verkeerde informatie doorgeeft kan al voor vertragingen in het scheepvaartverkeer zorgen." Voor de administratieve krachten een mooie kans om te zien wat een 'oponthoud', zoals ze er achter hun bureau vaker behandelen, concreet betekent voor de bemanningen op zee.

Kroonjuweel

Even later doemt het 'moederschip' Wandelaar op uit de mist. Het kroonjuweel van de Vlaamse loodsvloot, zestig meter lang en twintig meter breed, is een drijvende wachtpost voor de loodsen, die aan boord kunnen verpozen tussen twee beloodsingen in. Kapitein Marc Boterberg heet het gezelschap kort welkom, waarna Goossens de rondleiding langs de zeven dekken van het schip begint. Het comfort aan boord is indrukwekkend: menig kotstudent zou zijn kamertje maar graag ruilen voor een ruime kajuit met bed, zitbank, eigen sanitair, internet en tv. Alles glimmend gepoetst, niets doet vermoeden dat het schip al zes jaar in de vaart is.

Sauna

De loodsen hebben de beschikking over een recreatie- en een fitnessruimte en een verdienstelijke keuken, zoals ook de bezoekers mogen vaststellen. "De Duitse versie van dit schip heeft zelfs een sauna aan boord, maar dat vonden we er net een beetje over", geeft Goossens mee. Door de toegenomen efficiëntie van de beloodsingen,

zijn loodsen meestal maar enkele uren aan boord. Maar toch: we kunnen ons voorstellen dat het in minder mooi weer zeer aangenaam moet zijn om een paar uur comfortabel binnen te zitten.

Even later kan het gezelschap live meemaken hoe een zeeloods aan boord gaat van een roroschip. De swath komt langs, de ladder is deze keer wel reglementair – al blijft het voor de leek een smalle, onbeveiligde touwladder – en in een paar seconden hijst de loods zich aan boord om de stuurman te begeleiden.

Rijles

Daarna is het tijd voor 'rijles' met de snelle jol. In groepjes van twee leren de bezoekers sturen en vooral gas geven met het wendbare bootje. Uw reporter kan vaststellen dat 'vlakke zee' aan boord van zo'n stuiterend ding een zeer relatief begrip is, maar dat kan de pret niet drukken.

"Het is een ontdekking om dit eens op zee mee te maken", zegt Dirk Vanhee, secretaris overlegorganen. "Ik ben in het verleden weleens meegevaren met de tender naar de redeboot in Vlissingen, maar dit is toch een heel andere ervaring."

Lucien Broos van het algemeen secretariaat van het Loodswezen in Antwerpen, beaamt. "Ik wou het nu toch eens met mijn eigen ogen zien, hoe ze de loodsen aan boord zetten. Als je weet wat er op zee gebeurt, kijk je toch met een andere blik naar het werk. Ik werk sinds 1981 bij het Loodswezen, het is vreemd dat het zo lang heeft geduurd voordat we eens echt de zee op konden."

Inzicht

Anne Vlassenroot is onder de indruk van de omvang van het schip. "Ik had niet gedacht dat de Wandelaar zo groot zou zijn", zegt ze. "In het verleden ben ik weleens meegevaren naar Zierikzee, maar dat was meer een soort pleziervaart. Veel praktijk hebben we toen niet gezien. Dan is vandaag toch andere koek."

Marleen De Laet van het nautisch secretariaat Antwerpen, voer jaren geleden al eens mee met een rivierloods, maar ook voor haar is het de eerste keer aan boord van de Wandelaar. Nu kan ze zelfs navertellen hoe het is om aan een loodsladder te hangen. "Dit is toch iets dat elke medewerker van het Loodswezen zou moeten meemaken, al was het maar om beter inzicht te krijgen in de procedures en in de rol van de verschillende nautische ketenpartners."

Michiel Leen